KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 28. februára 2006,

ktorým sa udeľuje výnimka, o ktorú požiadalo Rakúsko na základe smernice Rady 91/676/EHS o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov

[oznámené pod číslom K(2006) 590]

(Iba nemecký text je autentický)

(2006/189/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov [1], a najmä na tretí pododsek odseku 2 jej prílohy III,

keďže:

(1) Ak sa množstvo hnoja, ktoré má členský štát v úmysle každoročne použiť na jeden hektár, líši od množstva uvedeného v prvej vete druhého pododseku odseku 2 prílohy III k smernici 91/676/EHS a v jej písm. a), musí sa toto množstvo stanoviť tak, aby neovplyvnilo dosiahnutie cieľov uvedených v článku 1 uvedenej smernice, a musí byť odôvodnené na základe objektívnych kritérií, ako sú napríklad v tomto prípade dlhé obdobia rastu a plodiny s vysokou absorpciou dusíka.

(2) Rakúsko predložilo Komisii žiadosť o výnimku podľa tretieho pododseku odseku 2 prílohy III k smernici 91/676/EHS.

(3) Požadovaná výnimka sa týka zámeru Rakúska povoliť v konkrétnych poľnohospodárskych podnikoch s chovom dobytka použitie 230 kg dusíka z maštaľného hnoja na jeden hektár poľnohospodárskej pôdy ročne. Pôda je vhodná na použitie hnoja, rastie na nej tráva, trávnaté záchytné medziplodiny, repa alebo iné plodiny podsievané trávou a má nízky potenciál lúhovania dusíkatých látok. Výnimka sa potenciálne týka 2 000 fariem a 60 000 dobytčích jednotiek, čo predstavuje 3 % fariem a 4 % dobytčích jednotiek.

(4) Rakúske právne predpisy na implementáciu smernice 91/676/EHS boli prijaté a uplatňujú sa rovnako na požadovanú výnimku.

(5) Z tretej správy o implementácii smernice o dusičnanoch 2000 – 2003 v Rakúsku vyplýva, že priemerná koncentrácia dusičnanov v povrchových vodách počas zimy bola na všetkých monitorovacích miestach nižšia ako 25 mg/l. Priemerná koncentrácia NO_3 bola na všetkých miestach 5,8 mg/l. Priemerná koncentrácia v podzemných vodách bola 19,6 mg/l. Na 74 % miest bola priemerná koncentrácia nižšia ako 25 mg/l. Žiadne z rakúskych jazier nie je eutrofné. Analýza trendu ukazuje, že kvalita vody je na väčšine miest odberu vzoriek stála.

(6) Počet hospodárskych zvierat a využitie minerálnych hnojív sa v období rokov 1990 – 2003 výrazne znížili, pričom počet dobytka sa znížil o 21 %, počet ošípaných o 12 % a počet hydiny o 6 %. V období rokov 2000 – 2002 sa dusík používal priemerne v 47,8 kg maštaľného hnoja na hektár a 35,4 kg chemických hnojív na hektár za rok, čo predstavuje počty patriace k najnižším v EÚ, s tendenciou zníženia o 7 %, prípadne 5 % v porovnaní s obdobím rokov 1996 – 1999.

(7) Rakúsko uplatňuje v súlade s odsekom 5 článku 3 smernice 91/676/EHS na celom svojom území akčný program.

(8) Z podkladových materiálov predstavených v rakúskom oznámení vyplýva, že navrhované množstvo 230 kg dusíka z maštaľného hnoja na hektár za rok je odôvodnené na základe objektívnych kritérií, ako napríklad dlhé obdobie rastu a plodiny s vysokou absorpciou dusíka.

(9) Komisia sa po preskúmaní žiadosti Rakúska domnieva, že navrhované množstvo 230 kg dusíka z maštaľného hnoja na hektár ročne neovplyvní dosiahnutie cieľov smernice 91/676/EHS za predpokladu, že budú splnené určité prísne podmienky.

[1] Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1. Smernica zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

(10) Toto rozhodnutie by sa malo uplatniť v spojení so súčasným akčným programom, ktorého platnosť uplynie koncom roku 2007.

(11) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Výboru pre dusičnany, zriadeného podľa článku 9 smernice 91/676/EHS,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Výnimka, o ktorú požiadalo Rakúsko listom z 3. novembra 2005 na účely povolenia vyššieho množstva maštaľného hnoja, ako je množstvo stanovené v prvej vete druhého odseku článku 2 prílohy III k smernici 91/676/EHS a v jej písm. a), sa udeľuje s výhradou splnenia podmienok ustanovených v tomto rozhodnutí.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rozhodnutia platí toto vymedzenie pojmov:

a) „poľnohospodársky podnik s chovom dobytka“ znamená podnik s viac ako tromi stádami hospodárskych zvierat, kde aspoň dve tretiny stáda tvorí hovädzí dobytok;

b) „tráva“ znamená plochu s trvalým alebo dočasným trávnatým porastom (vo všeobecnosti dočasná trávnatá plocha je plocha zarastená trávou kratšie ako štyri roky);

c) „plodiny podsiate trávou“ sú silážne obilniny, silážna kukurica, ktoré sa majú podsiať trávou pred zberom (kukurica) alebo po zbere, pričom tráva funguje ako záchytná plodina na biologické zachytávanie rezíduí dusíka počas zimného obdobia;

d) „repa“ znamená kŕmnu repu.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

Táto výnimka platí individuálne a za podmienok stanovených v článkoch 4, 5 a 6 a vzťahuje sa na poľnohospodárske podniky s chovom dobytka, kde v rámci striedania plodín tvoria 70 % plodiny obzvlášť absorbujúce dusík s dlhým obdobím rastu.

Článok 4

Ročné povolenie a záväzok

1. Poľnohospodári, ktorí chcú využiť výnimku, predkladajú raz za rok žiadosť o výnimku príslušným orgánom.

2. Spolu s každoročnou žiadosťou, ktorá sa uvádza v odseku 1, sa písomne zaviažu splniť podmienky stanovené v článkoch 5 a 6.

Článok 5

Použitie hnoja a iných hnojív

1. Množstvo maštaľného hnoja, ktoré sa každoročne využíva pri obrábaní pôdy v poľnohospodárskych podnikoch s chovom dobytka, vrátane hnoja samotných zvierat, nesmie obsahovať viac ako 230 kg dusíka na hektár s výhradou splnenia podmienok stanovených v odsekoch 2 až 8.

2. Celkové množstvo obsiahnutého dusíka je v súlade s potrebami konkrétnej plodiny prijímať určité živiny a s potenciálom pôdy tieto živiny dodávať. Celkové použitie dusíka z hnojív nepresiahne 280 kg na hektár ročne.

3. Každý poľnohospodársky podnik zostaví plán hnojenia, v ktorom sa opisuje striedanie plodín na poľnohospodárskej pôde a plánované použitie hnoja a dusíkatých a fosforečných hnojív. Tento plán je v poľnohospodárskom podniku dostupný najneskôr do 1. marca.

Plán hnojenia obsahuje:

a) počet hospodárskych zvierat, opis maštalí a systému ustajnenia vrátane dostupnej skladovacej kapacity hnoja;

b) výpočet množstva dusíka (mínus úbytok v maštaliach a pri skladovaní) a fosforu z hnoja vyprodukovaného v poľnohospodárskom podniku;

c) striedanie plodín a plochu na každú plodinu vrátane situačného náčrtu umiestnenia jednotlivých polí;

d) predvídateľné požiadavky plodín na dusík a fosfor;

e) množstvo a druh hnojiva uvoľneného mimo územia poľnohospodárskeho podniku;

f) použitie dusíka a fosforu pochádzajúcich z hnoja na jednotlivých poliach (parcely poľnohospodárskeho podniku homogénne z hľadiska plodiny a typu pôdy);

g) použitie dusíka a fosforu s chemickými a inými hnojivami na jednotlivých poliach.

Plány sa najneskôr do siedmich dní po uskutočnení akýchkoľvek zmien v poľnohospodárskych postupoch zrevidujú, aby sa tak zabezpečil ich súlad so skutočnými poľnohospodárskymi postupmi.

4. Každý poľnohospodársky podnik vedie evidenciu hnojenia. Evidencia sa predkladá príslušnému orgánu za každý kalendárny rok.

5. Každý poľnohospodársky podnik, ktorý využil individuálnu výnimku, súhlasí s kontrolou žiadosti o výnimku uvedenej v odseku 1 článku 4, ako aj s kontrolou plánu a evidencie hnojenia.

6. Pravidelná analýza koncentrácie dusíka a fosforu v pôde sa vykoná v každom poľnohospodárskom podniku, ktorý využíva individuálnu výnimku, aspoň raz za štyri roky pre každú homogénnu oblasť poľnohospodárskeho podniku s prihliadnutím na striedanie plodín a vlastnosti pôdy. Na každých 5 hektárov pôdy sa vyžaduje najmenej jedna analýza.

7. Hnoj sa nesmie rozmetávať na jeseň pred osevom trávy.

8. Hnojivá sa nesmú použiť na pôdu vzdialenú do 30 m od jazera.

Článok 6

Pôdna pokrývka

Na 70 % alebo ešte väčšej ploche vhodnej na použitie hnoja v konkrétnych poľnohospodárskych podnikoch s chovom dobytka sa bude pestovať tráva, plodiny, kde tráva slúži na zadržiavanie živín, repa a iné plodiny podsievané trávou s nízkym potenciálom lúhovania dusíkatých látok. Poľnohospodári, ktorí využívajú individuálnu výnimku, vykonávajú tieto opatrenia:

a) Trávnaté záchytné medziplodiny sa nebudú zaorávať pred 1. marcom s cieľom zabezpečiť trvalé rastlinné pokrytie ornej pôdy na ozdravenie jesenného úbytku dusíkatých látok z pôdneho podložia a na obmedzenie úbytkov v zimnom období.

b) Dočasné pasienky sa na jar preorú.

c) Striedanie plodín nezahŕňa strukoviny ani iné rastliny, ktoré zadržiavajú dusík zo vzduchu. Toto sa však nevzťahuje na ďatelinu na pasienkoch s menej ako 50 % ďatelinovým porastom a na jačmeň a hrach podsievaný trávou.

Článok 7

Monitorovanie

1. Mapy znázorňujúce v každej obci percentuálny podiel poľnohospodárskych podnikov, percentuálny podiel hospodárskych zvierat a percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktoré sa vzťahuje individuálna výnimka, zostaví príslušný orgán a každoročne sa aktualizujú.

Tieto mapy sa ročne predkladajú Komisii.

2. Vytvorí sa a udržiava monitorovacia sieť na odoberanie vzoriek povrchových vôd a plytkých podzemných vôd s cieľom vyhodnotiť vplyv výnimky na kvalitu vody. Existujúca monitorovacia sieť sa posilní v krajoch, kde podiel poľnohospodárskych podnikov využívajúcich individuálnu výnimku tvorí 3 % a viac z celkového množstva poľnohospodárskych podnikov.

3. Na základe prieskumu a nepretržitého rozboru živín sa získavajú údaje o využívaní miestnej pôdy, striedaní plodín a poľnohospodárskych postupoch uplatňovaných v poľnohospodárskych podnikoch využívajúcich individuálne výnimky. Tieto údaje možno použiť pri modelových výpočtoch množstva vylúhovaných dusíkatých látok a úbytkov fosforu z polí, kde sa na hektár používa až 230 kg dusíka z maštaľného hnoja ročne.

4. Vytvoria sa monitorovacie miesta s cieľom poskytovať údaje o dusíku vo vode, ktorá odteká z koreňovej časti a dostáva sa do systému podzemnej vody, a o vymývaní dusíka z povrchovej a podpovrchovej časti pôdy za oboch podmienok – s výnimkou aj bez výnimky.

Článok 8

Podávanie správ

1. Príslušný orgán predkladá každoročne výsledky monitorovania Komisii spolu so stručnou správou o kvalite vody a o hodnotiacom postupe. Správa poskytuje informácie o tom, ako prostredníctvom kontrol na úrovni poľnohospodárskych podnikov pokračuje hodnotenie implementácie podmienok s udelenou výnimkou, a obsahuje informácie o nevyhovujúcich poľnohospodárskych podnikoch, založené na výsledkoch správnej kontroly a inšpekcie na mieste.

2. Takto dosiahnuté výsledky vezme Komisia do úvahy pri prípadných nových žiadostiach o výnimku.

Článok 9

Uplatňovanie

Toto rozhodnutie sa uplatňuje v rámci tretieho rakúskeho akčného programu 2004 – 2007. Stráca účinnosť 31. decembra 2007.

Článok 10

Toto rozhodnutie je určené Rakúskej republike.

V Bruseli 28. februára 2006

Za Komisiu

Stavros DIMAS

člen Komisie